

TẬP ĐỌC

DÒNG SÔNG MẶC ÁO

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc lưu loát toàn bài. Biết đọc diễn cảm bài thơ với giọng vui, dịu dàng và dí dỏm thể hiện niềm vui, sự bất ngờ của tác giả khi phát hiện ra sự đổi sắc muôn màu của dòng sông quê hương.

2. Hiểu các từ ngữ trong bài.

Hiểu ý nghĩa của bài : Ca ngợi vẻ đẹp của dòng sông quê hương.

3. HTL bài thơ.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Tranh minh hoạ bài đọc trong SGK.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

GV gọi 2 HS tiếp nối nhau đọc bài *Hơn một nghìn ngày vòng quanh trái đất* và trả lời các câu hỏi trong SGK.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Bài thơ *Dòng sông mặc áo* là những quan sát, phát hiện của tác giả về vẻ đẹp của dòng sông quê hương – một dòng sông rất duyên dáng, luôn đổi màu sắc theo thời gian, theo màu trời, màu nắng, màu cỏ cây.

2. Luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– HS tiếp nối nhau đọc 2 đoạn của bài thơ – 2 đến 3 lượt. Đoạn 1 : 8 dòng đầu (màu áo của dòng sông các buổi sáng, trưa, chiều, tối). Đoạn 2 : 6 dòng còn lại (màu áo của dòng sông lúc đêm khuya, trời sáng).

GV kết hợp hướng dẫn HS quan sát tranh minh hoạ bài thơ ; giúp các em hiểu nghĩa các từ được chú giải sau bài (*diệu, hây hây, ráng*) ; lưu ý các em nghĩ hơi đúng (tự nhiên) giữa các dòng thơ :

*Khuya rồi, sông mặc áo đen
Nép trong rừng buổi / lặng yên đôi bờ...
Sáng ra / thơm đến **ngán ngơ**
Dòng sông đã mặc bao giờ / **áo hoa**
Ngước lên / bỗng gặp **la đà**
Ngàn hoa buổi trắng **nở nhòa** áo ai...//*

– HS luyện đọc theo cặp.

– Một, hai em đọc cả bài.

– GV đọc diễn cảm bài thơ – giọng nhẹ nhàng, ngạc nhiên ; nhấn giọng những từ ngữ gợi cảm, gợi tả vẻ đẹp của dòng sông, sự đổi thay sắc màu đến bất ngờ của

dòng sông : *điều làm sao, thướt tha, bao la, thơ thẩn, hây hây ráng vàng, ngấn ngời, áo hoa, nở nhòa,...*

b) Tìm hiểu bài

Gợi ý trả lời các câu hỏi :

– *Vì sao tác giả nói là dòng sông điều ? (Vì dòng sông luôn thay đổi màu sắc giống như con người đổi màu áo.)*

– *Màu sắc của dòng sông thay đổi như thế nào trong một ngày ? (HS tìm các từ ngữ chỉ màu sắc : *lụa đào, áo xanh, hây hây ráng vàng, nhung tím, áo đen, áo hoa* ứng với thời gian trong ngày : *nắng lên – trưa về – chiều – tối – đêm khuya – sáng sớm* : *Nắng lên – áo lụa đào thướt tha ; Trưa – xanh như mới may ; Chiều tối – màu áo hây hây ráng vàng ; Tối – áo nhung tím thêu trăm ngàn sao lên ; Đêm khuya – sông mặc áo đen ; Sáng ra – lại mặc áo hoa...*)*

– *Cách nói "dòng sông mặc áo" có gì hay ? (Đây là hình ảnh nhân hoá làm cho con sông trở nên gần gũi với con người. / Hình ảnh nhân hoá làm nổi bật sự thay đổi màu sắc của dòng sông theo thời gian, theo màu trời, màu nắng, màu cỏ cây...)*

– *Em thích hình ảnh nào trong bài ? Vì sao ? (HS có thể thích các hình ảnh khác nhau. VD : *Nắng lên mặc áo lụa đào thướt tha ; Chiều trôi thơ thẩn áng mây, Cài lên màu áo hây hây ráng vàng ; Đêm thêu trước ngực vầng trăng, Trên nền nhung tím, trăm ngàn sao lên ;...* Các em có thể đưa ra các lí do khác nhau. VD : Hình ảnh sông mặc áo lụa đào gợi cảm giác mềm mại, thướt tha, rất đúng với một dòng sông. / Sông vào buổi tối trải rộng một màu nhung tím, in hình ảnh vầng trăng và trăm ngàn ngôi sao lấp lánh tạo thành một bức tranh đẹp, nhiều màu sắc, lung linh, huyền ảo...)*

c) Hướng dẫn đọc diễn cảm và HTL bài thơ

– Hai HS tiếp nối nhau đọc 2 đoạn thơ. GV hướng dẫn các em tìm đúng giọng đọc bài thơ và thể hiện đúng (theo gợi ý ở mục 2.a.).

– GV hướng dẫn HS luyện đọc và thi đọc diễn cảm 1 đoạn của bài. Có thể chọn đoạn 2.

– HS nhắm đọc thuộc lòng bài thơ. Cả lớp thi HTL từng đoạn, cả bài thơ.

3. Củng cố, dặn dò

– GV yêu cầu HS nói nội dung bài thơ : Bài thơ là sự phát hiện của tác giả về vẻ đẹp của dòng sông quê hương. Qua bài thơ, mỗi người thấy thêm yêu dòng sông của quê hương mình

– GV nhận xét tiết học. Yêu cầu HS về nhà tiếp tục HTL bài thơ.